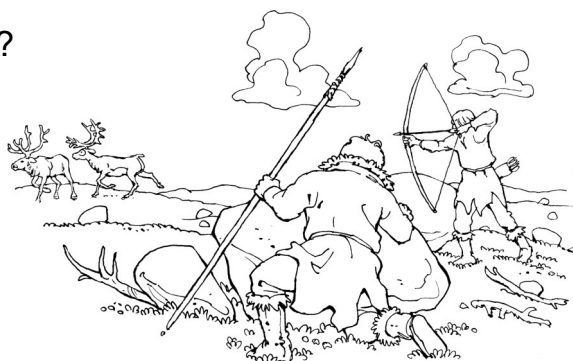

De första människorna var renjägare

1. Vilka var de första människorna som kom till Norden?

2. Varför hade renjägarna ingen fast bostad?

3. Vilka vapen använde renjägarna när de jagade?

4. Hur bodde människorna och hur fick de mat?

5. Renen var viktig för människorna.

Hur använde man renens olika delar?

6. Denna tid i Sveriges historia kallas för jägarstenåldern. Varför gör den det?

7. Varför hittar man inga föremål från den här tiden som är tillverkade av ben?

8. Vilka föremål kunde människorna tillverka av sten och ben?

1. Vad kallas den tid som kommer efter bronsåldern?

2. Varför kallas den så?

3. Kan du komma på några anledningar till att man började använda järn istället för brons? _____

4. Vilka föremål kunde man tillverka av järn?

5. Hur fick människorna i Norden tag på de järnklumpar, som fanns på sjöbottnarna? _____

6. Hur gick det till när en smed skulle forma eller smida järnet?

7. Hur kom det sig att människorna blev duktiga på att bygga hus och båtar under järnåldern? _____

8. **ORDFLÄTA.** Kan du hitta SJU ord i ordflätan som för tankarna till järnåldern?

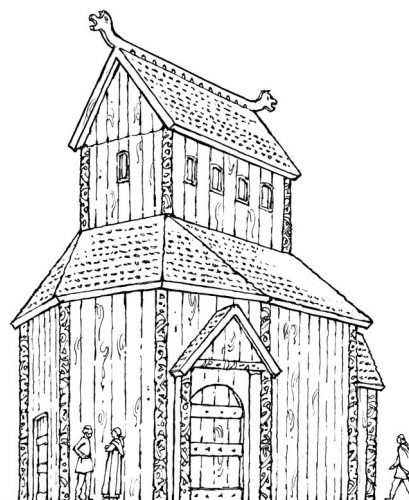
P	U	H	Å	W	C	S	Å	G	A	R
A	J	J	Ä	R	N	M	A	L	M	O
S	V	Ä	R	D	Y	E	D	Ö	A	L
P	E	L	E	T	O	D	S	G	S	G
I	F	M	A	Ö	T	S	O	A	F	D
K	E	V	G	Å	N	G	J	Ä	R	N

1. I vilket svenskt landskap låg järnåldersstaden Uppåkra?

2. Folket i Uppåkra har haft långväga kontakter med människor från Asien. Från vilka nuvarande länder i Asien har arkeologerna hittat fynd?

3. Uppåkra har varit en stor stad. Kan du ge ett exempel på hur stor staden har varit?

4. Under utgrävningarna av Uppåkra har arkeologerna hittat resterna av ett praktfullt tempel. Vad tror man att templet kan ha använts till?

5. Under utgrävningarna av Uppåkra har man hittat mängder av föremål från Europa och Mellanöstern som är tillverkade i guld, silver och brons. Hur tror man att dessa föremål har hamnat i Uppåkra?

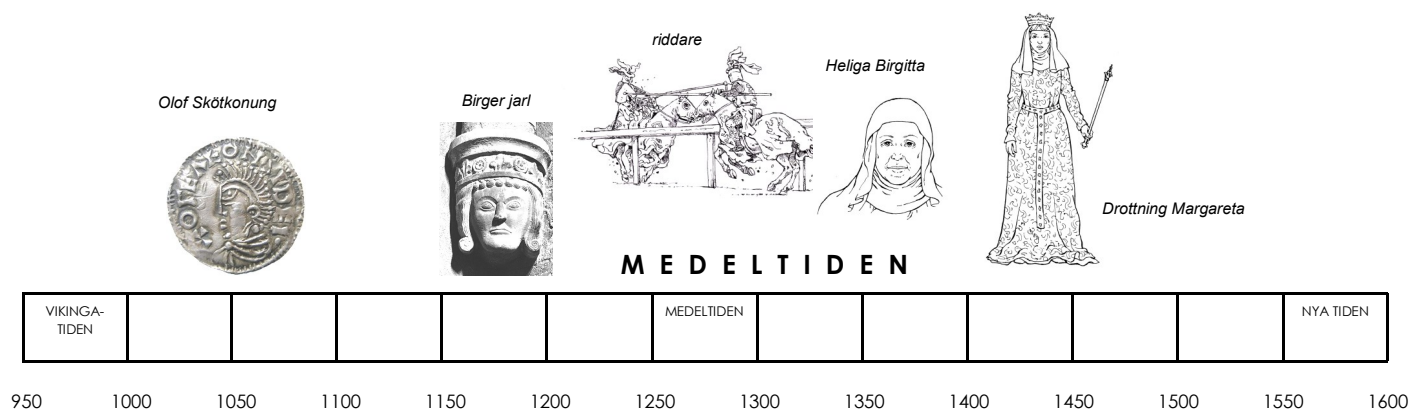
6. Vilka anledningar kan finnas till att staden Uppåkra förlorade sin betydelse?

Medeltiden

1. Här ser du en tidslinje som visar vikingatiden, medeltiden och nya tiden.
Måla den del av tidslinjen som markerar medeltiden.

2. Ungefär vilket år började medeltiden? _____

3. När räknar vi med att medeltiden tog slut? _____

4. Hur många år varade medeltiden? _____

5. Omkring år 1050 brukar man säga att medeltiden börjar i Norden.

Kan du nämna några saker som då förändras i Norden?

6. Vilka historiska källor ger oss viktig kunskap om människorna som levde på medeltiden? _____

1. Under medeltiden blev Sverige ett kristet land. Vem byggde kyrkorna ute i landet?

2. Varför var det bra för bönderna om kyrkorna var byggda av sten?

3. Beskriv hur det kunde se ut i en kyrka från medeltiden.

Prästerna ledde gudstjänsten

4. **PARA IHOP** - Orden till vänster har med kyrkan och prästens uppgifter att göra.

Para ihop rätt ord med rätt förklaring till höger. Dra streck!

församling

vilodag och gudstjänst

mässa

prästen talar till församlingen

söndag

bönderna och deras familjer i byn

predikan

prästen sjunger framme vid altaret

predikstol

användes när prästen döpte nyfödda barn

dopfont

härifrån talade prästen till församlingen

Kyrkan blev rik och mäktig

5. Hur kom det sig att kyrkan blev så rik och mäktig?

6. Varför kallades kyrkoskatten för tionde?

1. Vad fick munkar och nunnor lova, när de hade valt att leva i kloster?

2. Klosterreglerna var stränga. Berätta något om hur munkar och nunnor hade det.

3. Ett kloster kunde även fungera som hjälp för de människor som bodde utanför klostret. Ge exempel!

4. Förklara skillnaden mellan munkar och nunnor.

Den heliga Birgitta

5. Vem skänkte en gård och mark till Birgittas klosterbygge?

6. Varför reste Birgitta till Rom? _____

7. Var i Sverige uppfördes Birgittas kloster?

8. Varför tror du att Birgitta blev helgonförklarad?

